

WITTE FJODOR
DOSTOJEVSKI
NACHTEN

Uitgeverij Eenvoudig Communiceren | Lezen voor Iedereen
eenvoudigcommuniceren.nl
lezenvooriedereen.be

Deze uitgave is gemaakt in opdracht van de online Bibliotheek en is een bewerking van *Witte Nachten* van Fjodor Dostojevski, gepubliceerd door Wereldbibliotheek in 1917.

Tekst: Frans van Duijn
Redactie en vormgeving: Eenvoudig Communiceren

© 2025 | Uitgeverij Eenvoudig Communiceren, Amsterdam
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Ook tekst- en datamining van deze uitgave is zonder schriftelijke toestemming van de uitgeverij niet toegestaan.

ISBN 978 90 8696 802 2
NUR 286

WITTE NACHTEN

FJODOR
DOSTOJEVSKI

IN MAKKELIJKE TAAL

Dit boek heeft het keurmerk Makkelijk Lezen

Inleiding

Fjodor Dostojevski is een beroemde schrijver uit Rusland. Hij leefde van 1821 tot 1881. In zijn boeken laat hij zien dat emoties voor een mens erg belangrijk zijn. Liefde, haat, angst, lust, schaamte en trots spelen een grote rol in zijn werk. En deze emoties zijn vaak sterker dan het verstand.

Dostojevski's beroemdste romans zijn: *Misdaad en straf*, *De broers Karamazov* en *De idioot*. Zijn beroemdste liefdesverhaal is *Witte nachten* uit 1848. In dit verhaal raken twee mensen bevriend, een jongeman en een meisje. Allebei zijn ze eenzaam. De jongeman wordt verliefd op het meisje, terwijl ze niet vrij is. Of toch wel?

Witte nachten speelt zich af in de Russische stad Sint-Petersburg. Deze stad is bekend om 'witte nachten', die duren van eind mei tot begin juli.

De zon gaat dan in deze noordelijke stad
nooit helemaal onder. Het wordt in de
avond dus minder donker dan anders.
Vandaar de naam 'witte nachten'. Maar
het wordt gelukkig wel donker genoeg om
de sterren te zien.

Eerste nacht

Het is een vreemde, maar ook mooie nacht. Ik kijk naar de hemel. Nog nooit zag ik zó veel sterren. En elke ster geeft mooi licht. Ach, wat jammer dat er onder die mooie hemel zoveel gemene mensen wonen. Waarom de mensen gemeen zijn? Nou, ze laten me in de steek. Normaal zie ik ze tijdens mijn wandelingen in de stad. De vrouw met het hondje bij de fontein. De man met de grote baard voor zijn winkel. Het meisje met de pop, dat voor het raam van het gele huis zit. Altijd zie ik ze op dezelfde plek. Op precies dezelfde tijd. Maar nu gaat iedereen de stad uit, omdat het zomervakantie is. Ze gaan naar hun zomer-huizen in het bos. En ik blijf alleen achter. Het is natuurlijk niet zo dat ik die mensen écht ken. Ik zie ze wel elke dag, maar ik praat nooit met ze. Ik woon al acht jaar in Sint-Petersburg, een grote stad in Rusland.

Maar ik ken hier niemand. Ik heb geen vrienden. Want met mensen praten, vind ik moeilijk.

Zoals altijd loop ik ook deze avond door de straten. Bijna iedereen is nu weg. De vrouw met het hondje is er niet. En de man met de grote baard ook al niet. En waar is het meisje met de pop gebleven? Kijk, daar zie ik toch nog iemand die ik herken. Een oude man loopt precies waar hij altijd loopt. Op precies dezelfde tijd. Nee, hĳ gaat gelukkig niet weg. Allebei dragen we een hoed. Zal ik hem groeten door mijn hoed even af te doen? Bijna groet ik hem, maar ik durf niet. We lopen langs elkaar heen. Zonder iets te zeggen.

Op straat voel ik me eenzaam, maar toch is het beter dan thuiszitten. Het is ongezellig in mijn kamer. Op de groene muren zit roet van de kachel. Aan het plafond hangen spinnenwebben.

In mijn kamer is het stil en saai. Mijn drie stoelen staan altijd precies op dezelfde plek. Als er een stoel iets anders staat, dan ben ik in de war. Zo ben ik nu eenmaal. Mijn kamer heeft maar één raam. En kijk ik naar buiten? Dan zie ik de mensen ook naar hun zomer-huizen gaan! In koetsen met paarden ervoor. Maar ook in bootjes over de rivier. Die bootjes zijn versierd met bloemen. Zo gaan verdorie ook de bloemen de stad uit! En ik hou juist veel van bloemen.

Deze avond loop ik zo ver mogelijk. Helemaal tot aan de rand van de stad. Daar zijn velden, weilanden en bossen. De natuur is hier zo mooi. Mensen rijden me in hun koetsen voorbij. Ik herken ze van de straat. Ze kijken me vriendelijk aan. Maar ze nodigen me niet uit om mee te gaan. Het is duidelijk dat ze mij niet echt herkennen. Dat ik een vreemde voor hen ben!

Ik ga terug naar de stad. Want het is al tien uur. Ik ben bijna thuis. Ach, wat zijn de straten nu leeg en stil. Ineens zie ik iets onverwachts. Op de brug over het kanaal zit een jonge vrouw op een bankje. Ze draagt een zwart jasje en een gele hoed. Wat een knappe meid! Ik loop haar voorbij en mijn hart klopt sneller. Ineens blijf ik staan, want ik hoor haar snikken. Hoor ik dat goed? Ja, mijn hemel, ze huilt! Meteen krijg ik medelijden met haar. Ja, ik ben verlegen met vrouwen. Maar nu keer ik om en stap op haar af.

Nu sta ik bij haar. Maar wat moet ik tegen haar zeggen? Ik weet het niet. Dan staat de vrouw op van het bankje. Ze loopt van me weg. Maar ik ga haar meteen achterna. Dat vindt ze niet fijn. Want ze steekt snel over en gaat op de stoep lopen. Ik durf niet over te steken. Mijn hart klopt nu nóg sneller. Dan komt er ineens een man uit een zijstraatje. Hij is dronken en volgt haar ook. Zij merkt dat en gaat sneller lopen.

Maar ook hij gaat nu harder lopen.
De man haalt haar in en pakt haar
schouder vast. Zij schrikt en gilt. Meteen
ren ik erop af. Ik heb gelukkig een
wandelstok bij me. En met die stok zwaai
ik naar de man.
'Ga weg!', roep ik.
Maar de man blijft staan. Hij scheldt me uit.

Samen met de jonge vrouw loop ik snel
verder.
'Geef me een arm', zeg ik tegen haar. 'Dan
gaat hij wel weg. Dan denkt hij dat ik bij
jou hoor.'
Ze geeft me een arm, die trilt van angst.
Nu ben ik heel dicht bij haar. Ik kijk
stiekem naar haar. Ze is erg mooi. Ze heeft
mooi bruin haar en zwarte ogen. Aan haar
lange wimpers hangt nog een traan. Maar
dan glimlacht ze naar me. Samen lopen de
jonge vrouw en ik langs het kanaal.
De dronken man is weg. Hij is een andere
straat in gegaan. Die man is natuurlijk
slecht. Maar toch ben ik hem dankbaar.

Ik denk: o, dronken man, wat ben ik blij met je! Zonder jou liep ik hier niet met haar. Zelfs arm in arm!

De vrouw kijkt ook af en toe stiekem naar mij. Als ik dat merk, kijkt ze snel van me weg. En worden haar wangen rood.

‘Waarom liep je daarnet van me weg?’, vraag ik haar. ‘Daar bij het bankje. Als ik bij je was geweest, was er niets gebeurd.’

‘Maar ik kende je niet. Ik dacht dat jij ook ...’

‘Ken je me nu dan wel?’, vraag ik.

‘Een beetje’, antwoordt ze. ‘Want waarom beef je zo? Ben jij soms ook zenuwachtig?’

Ai, dat is raak! Ze heeft me door.

Dit meisje is niet alleen mooi. Ze is ook slim.

Ach, wat heb ik vanavond geluk.

‘Je hebt me door’, zeg ik. ‘Ik ben inderdaad verlegen, vooral tegen vrouwen. Ik ben zelfs een beetje bang.’

‘Bang?’

‘Ja, hoe we hier nu lopen: het is als een droom die uitkomt. Ik dacht: het zal nooit gebeuren.’

‘Wát niet?’